

HODNOCENÍ FOTOGRAFIÍ

Lekce 13: Makrofotografie a detail

VUT v Brně

Institut celoživotního vzdělávání

Univerzita třetího věku

<https://lii.vutbr.cz/aktualni-nabidka-kurzu-u3v>

© Little world

Makrofotografie světa miniaturních lidí (viz také Slinkachu)

Osnova lekce

1. Co je a co není makrofotografie?
2. Historie makrofotografie.
3. Stručně o fotografickém vybavení.
4. Etika.
5. Jak hodnotit makrofotografie.
6. Příklady a ukázky.
7. Hodnocení fotografií.

Co je a co není makrofotografie

Makrofotografie

- Definice je problematická. Obvykle zobrazení malých objektů nebo malých částí větších objektů s velikostí detailů větší než při pozorování okem. Nezaměňovat se zvětšením při tisku nebo ořezu fotografie.
- Často: Objekt se na senzoru zobrazí přibližně ve skutečné velikosti nebo větší (1:1 a více, až 1:10). Jiná definice: Makrofotografie zobrazuje objekty (nebo jejich části) o rozměru 24 mm a menší.
- Obvykle je nutné využít speciální fotografickou techniku i postupy (viz dále).
- Pro makrofotografii je typické fotografování z velké blízkosti a tím malá (velmi malá) hloubka ostrosti.
- Pro větší zvětšení než 1:10 se používá „problematický“ pojem mikrofotografie (micro photography, lépe photo micrography) – fotografování za pomoci mikroskopu

Co je a co není makrofotografie

Detail (Close-up)

- Neexistuje přesná definice. Detailní fotografie je to, co ještě není makrofotografie.
- Objekt (jeho část) se na senzoru zobrazí v menší než životní velikosti (2:1 a menší), ale větší než při běžném pozorování (např. fotografie Měsíce).
- Obvykle není zapotřebí speciální vybavení pro makrofotografii.

Z historie makrofotografie

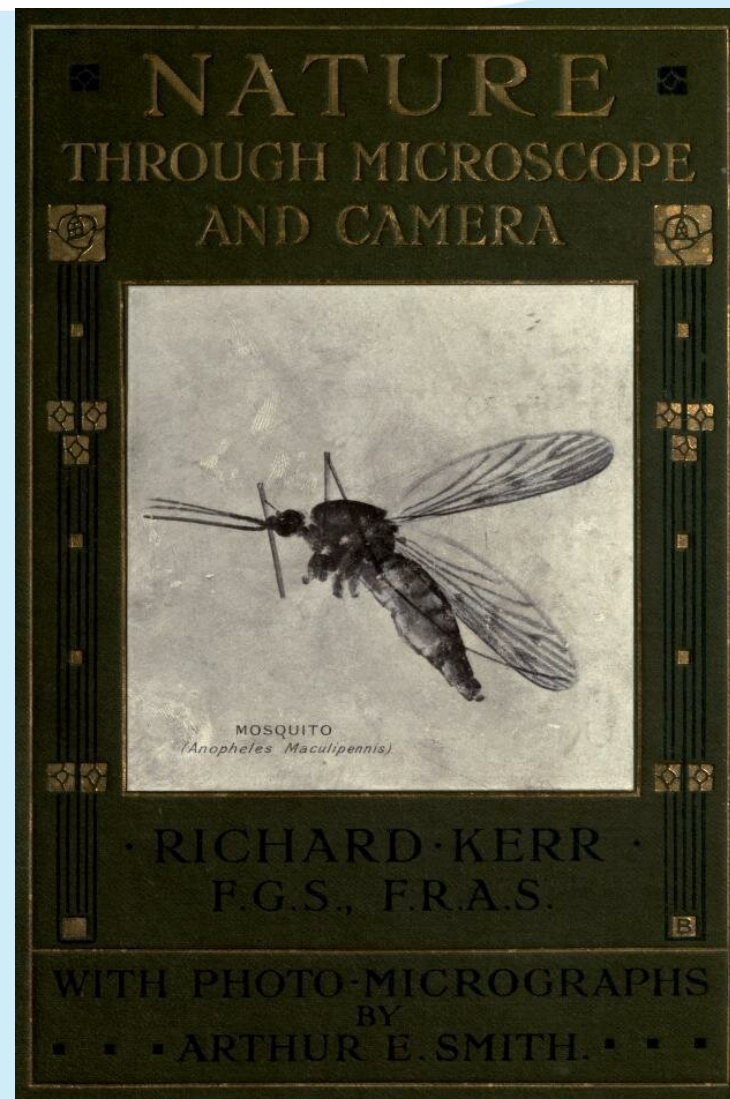
1899 W. H. Walmsley – pojem makrofotografie

1909 publikoval Richard Kerr snímky Arthura E. Smithe v knize
Nature through Microscope and Camera

Počátek 20. století F. Percy Smith – fotografie a film: hmyz, květiny

1955 Vyvinut první makro objektiv! Kilfitt Makro-Kilar 4CM

Do roku 1955 se využívaly makro měchy, mezikroužky nebo
předsádky.

Fotografické vybavení pro makro

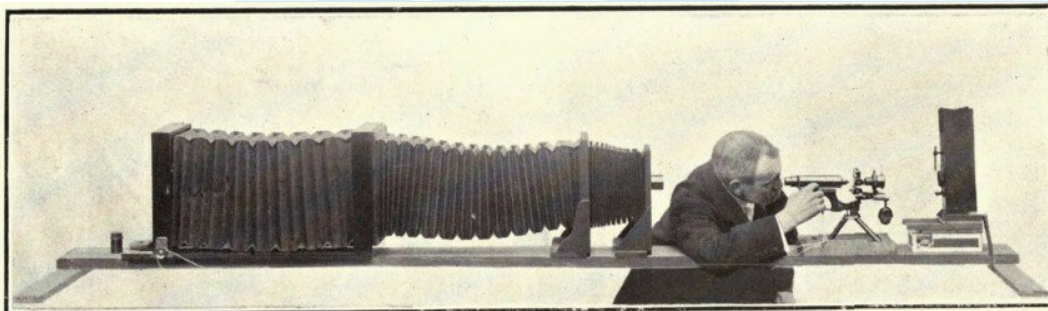

FIG. 7.

MR. SMITH FOCUSING THE OBJECT IN THE MICROSCOPE.

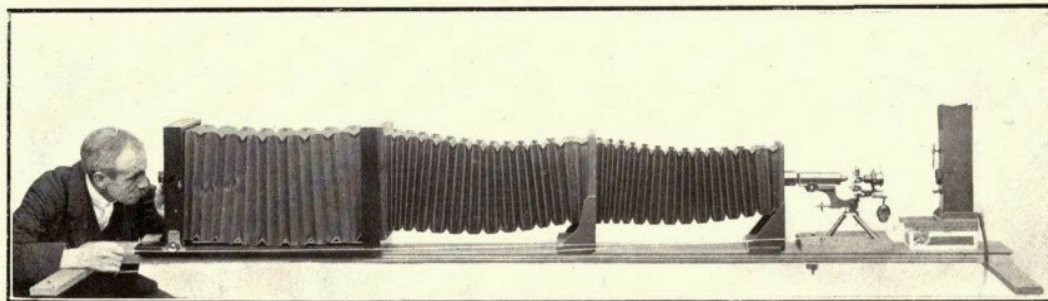

FIG. 8.

MR. SMITH FOCUSING ON THE CAMERA SCREEN.

(to face page 37.)

Fotografické vybavení pro makro

Makroobjektiv

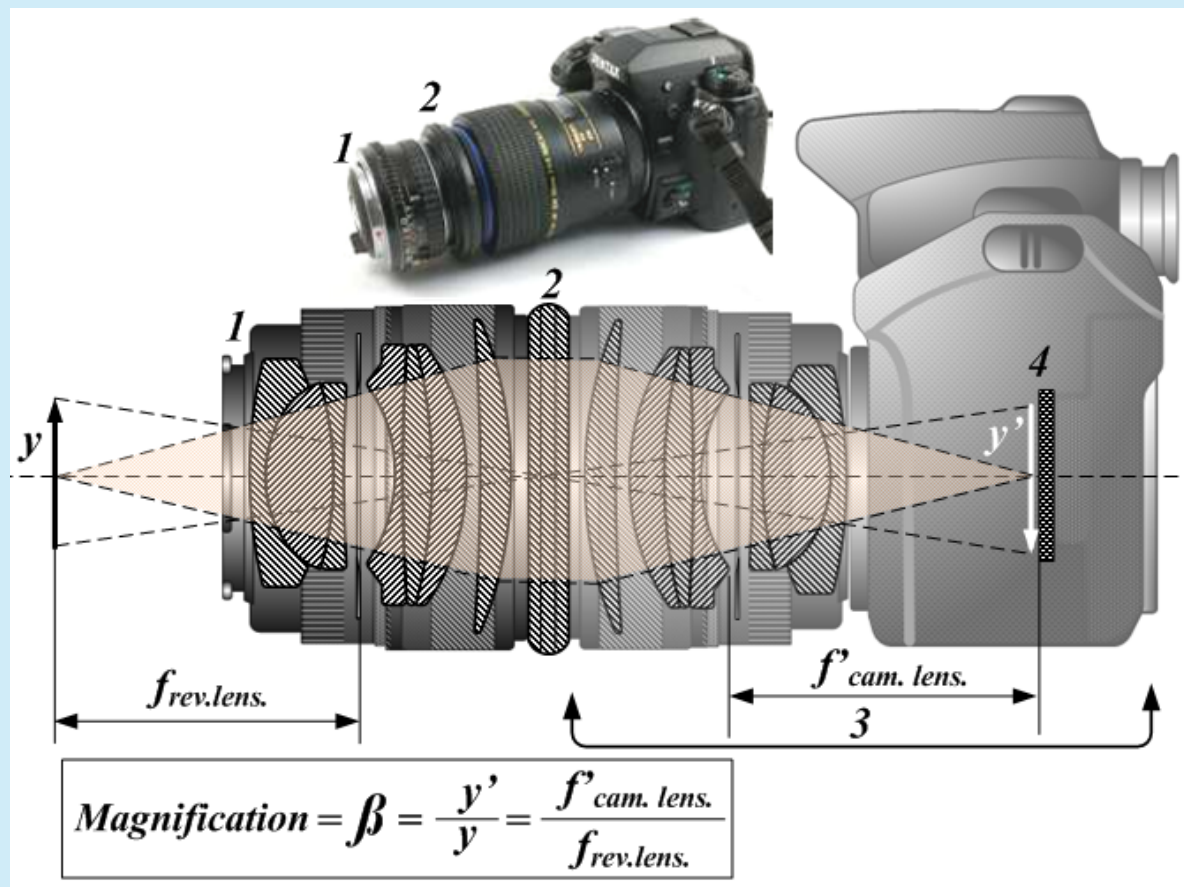
- Malé ostřicí vzdálenosti a zvětšení 1:1, pozor na označení Macro nebo Micro!
- Pevné ohniskové vzdálenosti
  - 45-65 mm: produkty, malé objekty,
  - 90-105 mm: květiny, hmyz
  - 150-200 mm: hmyz v přírodě apod.
- Dobrá kresba, vhodné i jako portrétní
- CENA

Fotografické vybavení pro makro

Reverzní kroužek

- Nasazení objektivu obráceně nebo spojení dvou objektivů.
- Pozor na komunikaci fotoaparát-objektiv.

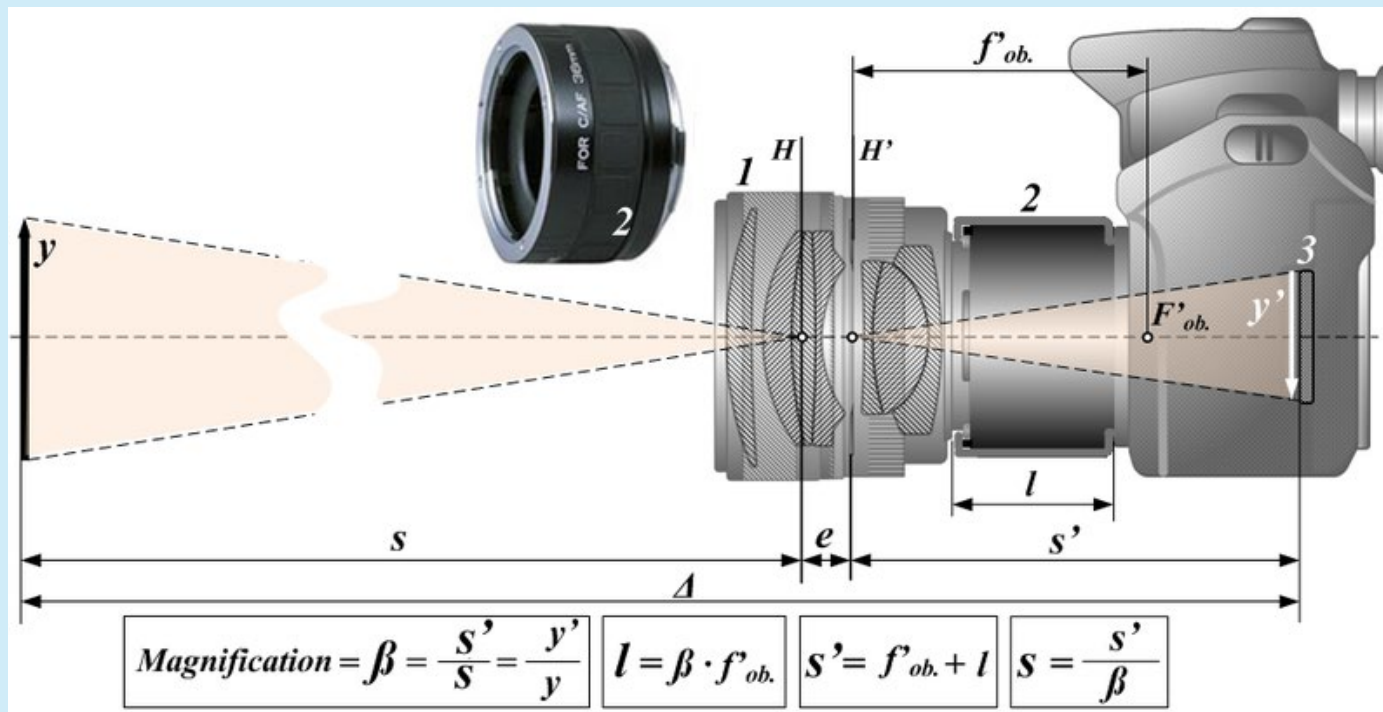

Fotografické vybavení pro makro

Mezikroužky

- „Odsazení“ objektivu od senzoru; není optický prvek.
- Snížení světelnosti!
- Větší účinek u objektivů s kratší ohniskovou vzdáleností.
- Pozor na komunikaci fotoaparát-objektiv.

Fotografické vybavení pro makro

Makroměch

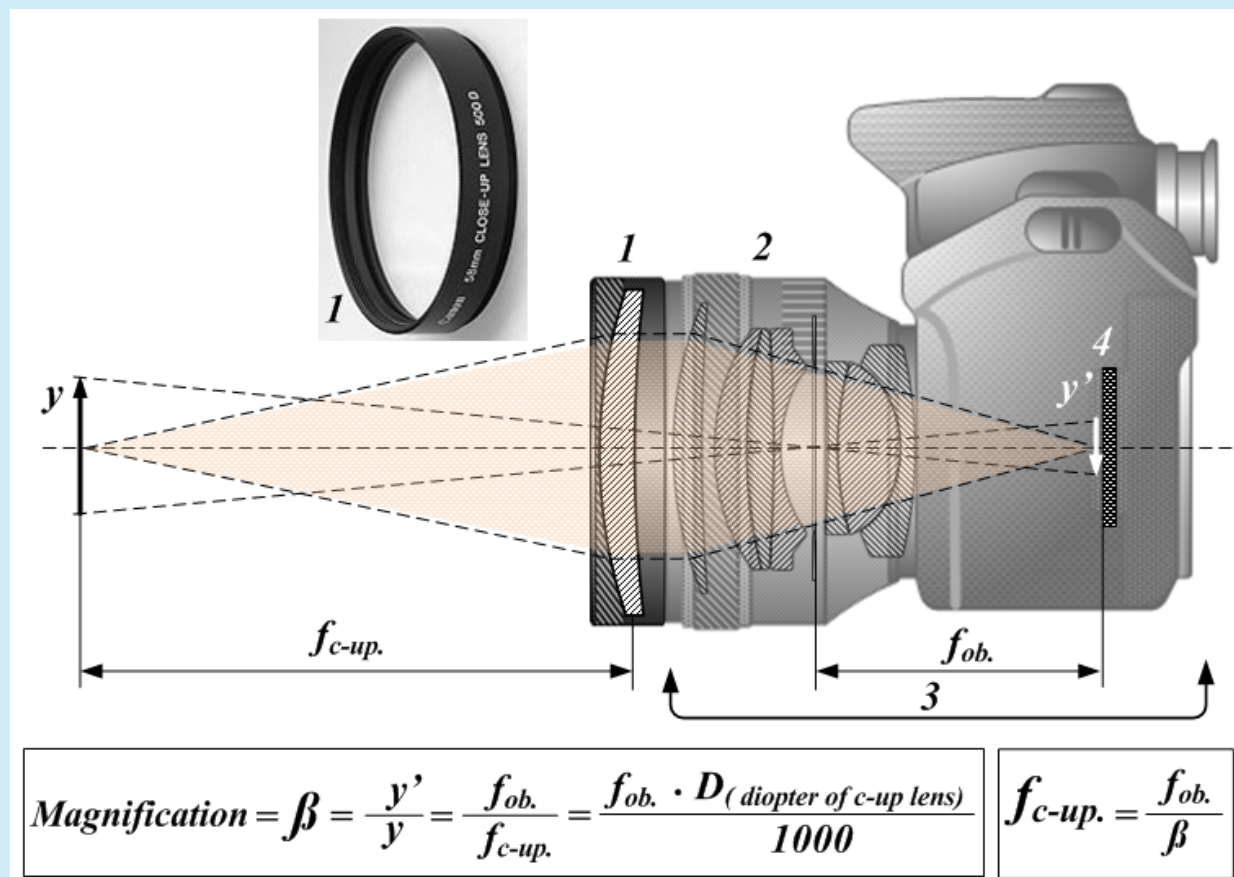
- „Odsazení“ objektivu od senzoru; není optický prvek.
- Snížení světelnosti!
- Větší účinek u objektivů s kratší ohniskovou vzdáleností.
- Možnosti naklápění a posunu objektivu.
- Pozor na komunikaci fotoaparát-objektiv.

Fotografické vybavení pro makro

Makropředsádka

- Optický prvek, snižuje kvalitu zobrazení (chromatická a geometrická vada)
- Větší účinek u objektivu s delší ohniskovou vzdáleností

Fotografické vybavení pro makro

Ostatní

- Stativ a dálková spoušť
- Úhlový hledáček
- Makrosáňky
- Blesky a světla
- Difuzér
- Svěrky, držáky, stojánky, podpěrky...
- Pozadí
- Atd. atd.
- Software:
  - pro snímání do počítače
  - Focus stacking

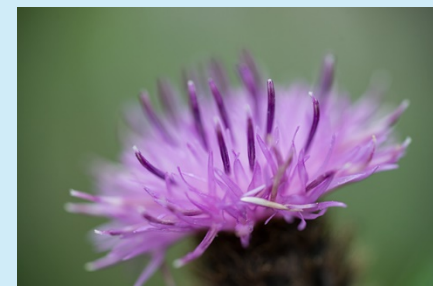
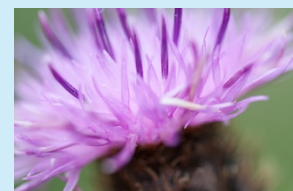
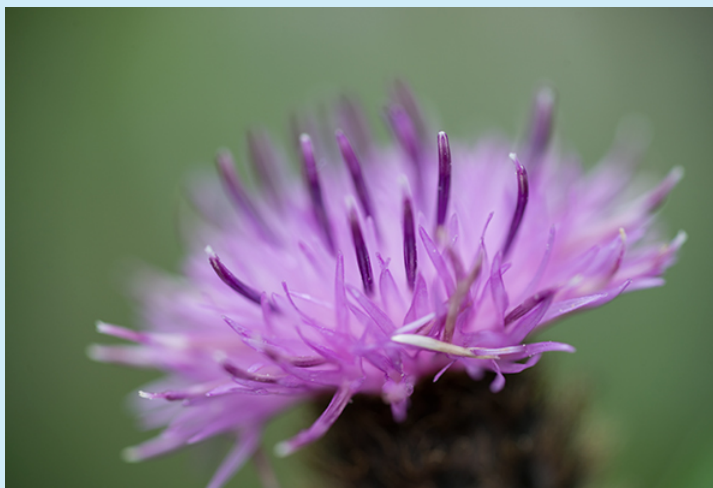

Fotografické vybavení pro makro

Malý senzor (crop) vs. velký senzor (FF a více)

- Obrazová kvalita: větší senzory poskytují obvykle lepší výsledky
- Nízká hladina světla : větší senzory poskytují obvykle lepší výsledky i při vyšším ISO
- Zorný úhel a zvětšení: se stejným objektivem dá menší senzor větší zvětšení při stejné reprodukci!
- Hloubka ostrosti: velký senzor dává menší hloubku ostrosti – výhoda?
- Ostřicí vzdálenost: u kompaktů extrémně malá = málo prostoru na světla, příliš blízko objektu. U výměnných objektivů lze při crop faktoru ostřit na větší vzdálenost.
- Problém velikost obrazu na senzoru vs. pixelová velikost.

Etika

- Neničit, netrhat, nelámat
- Nezabíjet
- Neklamat (nevydávát ateliérové snímky za přírodní)
- Já nepoužívám podchlazení
- Nemám výhrady proti rosení a umělým kapkám
- Nevydávát mrtvý hmyz za živý

Jak hodnotit makrofotografie?

Každá fotografie

- Objekt
- Myšlenka
- Emoce
- Kompozice
- Čistota provedení
- Technická kvalita
  - Expozice
  - Ostrost
  - Kvalita kresby
- Relevance v čase
- Účel
- Editace

Specificky makrofotografie

- **Zajímavý objekt a způsob zobrazení**
- **Hloubka ostrosti**
- **Estetická kvalita**
- **Kvalita pozadí, bokeh**

Záměr – styl – proces (bez emocí)

- První dojem
- Žánr
- Účel
- Podmínky (aranžovaná?)
- Technika
- Podpis autora
- Záměr
- Funguje fotografie jako celek?

Inspirace

<http://extreme-macro.co.uk/extreme-macro-sawfly/>

<https://fstoppers.com/nature/25-insanely-detailed-macro-images-insects-4778>

<https://www.apogeephoto.com/macro-photography-beyond-flowers-and-little-critters/>

<http://www.martinpustelnik.com/makrofotografie-hmyzu/>

<http://hmyz.naturess.net/>

<http://www.photomls.cz/galerie-galleries/flora-zblizka-floral-close-ups/>

<http://www.nasfotograf.cz/martin-pustelnik-o-fotografovani-vazek/>

<http://www.macro4you.cz/>

<https://www.gettyimages.com/photos/macro?sort=mostpopular&mediatype=photography&phrase=macro&license=rf,rm&page=1&recency=anydate&suppressfamilycorrection=true>

<https://www.flickr.com/photos/eurythyrea/>

<https://www.thephotoargus.com/55-beautiful-macro-flower-pictures/>

Další lekce

Příští téma:

20. 6. 2019

**Shrnutí, využití postupů pro vlastní fotografický rozvoj.
Diskuze.**

(Pavel Kristián & Pavel Kristián)

**Fotografie na ukázkou zašlete na: pakpakfoto@gmail.com
pavelkristian@pakpak.cz**

© Pavel Kristián & Pavel Kristián

www.pakpak.cz

